

Redacția
Str. Prundului 39-41
Administrația
Str. Prundului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Abonamentul
până la sfârșitul acestui an
10 coroane.
Exemplarul 20 filieri.

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacție.

Organul Sfatului național român din Țara Bârsel

Sufletul german

Urmărind cu atenție presa germană, notele guvernului german și privind la soldații lui Mackensen, cari se află într-o situație atât de strămtorată și rușinoasă, ne convinsem imediat, că ne aflăm în fața unui ciudat fenomen sufletesc.

Poporul german — mai presus de orice idioală — are conștiința înfrângerii, și o are în măsură destul de mare; după infricoșatele pustiri și devastări, după feroasele crime, pe cari le-au săvârșit, te-ai aștepta în a un fel de îndreptare, cel puțin acum, când li-se cere socoteala faptelor. Dar nu!

Intreagă lumea civilizată a rămas îngrozită, nu atât de faptele lor criminale — ca și cari dela Huni și Vandali încoace nu s'au mai văzut — ci mai mult înă de diabolica liniște, răcoala și sistem, cu cari s'au făcut aceste fapte.

Și lumea se cutremură și mai tare, văzând, că chiar cetății, când pedeapsa ceriului, i-a prăvălit așa de adăuc, când ceasul răsplății e așa de aproape, ei își continuă vechile fărădelegi.

O lume întreagă — inamici și aliați deopotrivă — îi infierază de hoți, bandiți și ucigași, iar răspunsul lor e, că fură și ucid cu aceeași liniște, cu aceeași lipsă de remușcare.

Blestemele miilor de văduve și orfani i-au ajuns deja, dar nici o umbră de căință!

Ba Di Solf protestează în numele civilizației, se provoacă la drepturi și chiar încriminează!

Așadar ei nu se simt de loc vinovați! tot ceea ce au făcut, după părerea lor, era logic și natural să se facă și poate nici nu se putea altfel.

Înfrângerea ei nu văd o pedeapsă a ceriului, o răsplată meritată, pentru că au încercat să răstoarne ordinea morală, și mai curând o prigonire a sorții și un noroc al Angliei.

Dacă și-au alungat Kaiser-ul, n-au făcut-o, pentru că l-au împins într-un războiu nedrept, purtat cu mijloace morale pentru scopuri necinstite; ci pentru că, a început un războiu, din care ei au ieșit bătute și nu dușmanul și pentru că jertind pe Kaiser-ul, să ajungă la o pace mai favorabilă.

Într'adevăr ai impresia, că un

popor de 70 milioane de oameni suferă de boala morală a criminalului. Iu incorrigibil.

Intre zei Germanii îi socotesc numai pe aceia, pe cari îi văd — Soarele, Luna și Focul — și de-a căror daruri se împărtaşesc, iar pe ceilalți nici nu-i cinstește, nici nu-i cunosc.

Așa scria marele Tacitus acum sub 1800 ani. Și cât de puțin s'a schimbat structura sufletescă a Germanului de-atunci încoace!

Acum 1800 ani nu și-a chinuit fantasia, ca Elind, să-și creeze un ceriu întreg de zei; mai târziu nu s'a putut împrieteni cu formele prea ceremonioase ale religiei catolice, ci și-a creat religia sa simplă, aspră, reală, care apolează așa de mult la rațiune și așa de puțin la inimă.

Nu e un joc al întâmplării, că tocmai un german a scris „Critica rațiunei pure“.

În lupta grea, pe care a dus-o cu natura aspră și cu pământul sărac, funcțiunea judecării s'a dezvoltat în detrimentul celeilalte funcțiuni a spiritului, în detrimentul imaginației. Lipsit de imaginația vioaie, el e incapabil a se transpune în starea sufletescă a popoa. El nu mai înțelege sufletul altui om, dacă e diferit de al său.

A rămas deci același om închis, izolat sufletesc, nealgeător în lupta de luptă, fără nici-un scrupul, când e vorba de conservarea propriei persoane.

Neputând înțelege alt suflet, deosebit de al său, e firesc, că n'are respect pentru aspirațiile și idealurile altuia.

Nu se căiește deci, pentru că nu-și înțelege crima. Numai suferința ar putea vindeca sufletul bolnav al acestui popoa.

I. Cristea.

VIN DOROBANȚII!

Românii în Reghinul săsesc.

Ministrul de interne ungar anunță:

Avangardele trupelor române au intrat în Reghinul săsesc. Mai târziu

Duminecă sau Luni se așteaptă sosirea lor la Târgul Murașului. Conziliile naționale au somat publicul să primească prietenește trupele române.

Oficiale.

Ord-n de zi al Comandamentului central român din Braşov.

Comandamentul militar Român din Braşov în conțelegere cu comandamentul suprem german a hotărât următoarele: cai, boi, și carele, cari se află la trupele germane de prin comune se predau staturilor naționale Române din aceste comune. Preiura lor din partea Sfatului național Român „dela Germani se va face numai prin chitanță și contra-chitanță dar nici decum prin plată.

Conform publicării anterioare, acești cai, boi și care au să se împartă între locuitorii comunelor respective, fără deosebire de națiune. Locuitorii comunelor, cari preiau cai, boi și care, li facem atenți, că acești cai, boi și care nu trec în posesiunea lor, ei rămân la ei numai până atunci până când vor veni alte dispozițiuni din partea Comandamentului militar Român.

Acei cai, boi și care, cari nu pot fi împărțite printre locuitorii, sunt a se tri-

mete împreună cu un conspect legalizat, cu ajutorul gardel din respectiva comună, înspre armata română în direcțiunea Predeal—Ploegști, și predate armatei române iarăși cu chitanță și contra-chitanță, deoarece acești cai, boi și care aparțin armatei Române.

Statările Naționale Române au să trimeată cât de curând Comandamentul militar central din Braşov, câte un conspect legalizat: căți cai, boi și care sunt împărțite între locuitorii acestor comune?

Dr. Vasile Saftu Ioan Manteau
președinte. adjutant.

Cronica internă.

Oare ce voiesc Sași?

Ciuj 28 Nov.

Iată ce cetim prin foile ungurești: Partea cea mai mare a armatei lui Mackensen e în jurul Braşovului și Sibului. Cauza e că Sașii vorind să țină piept a

valurilor armatei române pe teritoriile Eculte de ei, au pactat cu Neunji. Deci nu e schia, că se vor naște lipte între Români și Nemți, cari vor avea armată foarte gravă pentru Ungaria. Noi protestăm în contra acestor machiajații, ne încredem în dreptatea Antantelor, dar să fie asigurată Sașiilor că și vor strica cauza lor.

Ne întrebăm cu drept cuvânt, oare ce veșce Sașiilor? Oare cred că și pe mai departe pot trăi cu politica lor algericică nedeamnă de un popor. Nu văd oare că Germania e înghenunghiată, Ungaria e nimicită, din secul căruia popor voace să mai trăiască. A trecut vremea parașitilor.

Ce au ajuns Ungurii.

Praga, 26 Nov.

Reprezentanții guvernului ungar sosiți în Praga au rugat pe partidul socialist de acolo, să intervină pe lângă guvernul cehos- ca Ungaria să capete alimente și cărbuni, altcum comunicația se întrerupe și se naște adevărată anarhie în țară.

Președintele Kramarcz le-a spus că numai după hotărârea consiliului ministerial le poate da răspunsul.

Ce ironie a sorții! Celor, pe cari numai mai denunță erau batjocoriri de întreaga presă și guvernele ungure, azi cu palaria în mână trebuie să le ceară ajutorul.

Guvernul maghiar amenință cu dimisionare.

Guvernul maghiar în urma situației, în care se află țara, va mai interveni energie la antantă, arătând procedura ilegală (1) a stateilor vecine. Dacă antanta nu-i va da ajutorul, care să-i asigure existența, atunci guvernul va dimisiona. În senzul acesta adresează și Vilag (organul lui Jász) un ultimatum comandantului trupelor franceze venite în Budapesta care se începe: „Die Commandant! Pentru noi guvernarea e un chin și nu o plăcere. Dacă antanta în decurs de 48 ore nu va rechemi pe Cehii din Ungaria și nu va pune stavila imperielismului Hohenzollerului român și a Carageorgieviciului, atunci guvernul republicii maghiare va dimisiona. Poștește apoi și guvernarea Dit!“

Românul are o șicală: S'a supărat porcerul pe sat!

Mackensen va fi internat.

Budapesta 29 Nov.

Tratativele guvernului ungar cu Mackensen vor ajunge la rezultat. Cu toată siguranța se învoeste să fie desarmat și internat împreună cu întreaga armată.

Cronica externă.

Polonii au ucis 600 Ovrei.

Ziarele din Budapesta scriu foarte indignate, că în Lemberg legionarii poloni au aranjat niște pogromuri omorând în vre-o 600 ovrei. Pentru Ovrei, așa se vede, acumă se începe războiul (N. R.)

Germanii vreau să-l chome pe Wilson în Berlin.

Cercurii conducătoare germane vreau să-l invite pe Wilson la Berlin, în cazul, că ar veni în Europa. Nu credem, că Wilson se va simți prea măgulit de această invitație (N. R.)

Rusia sub controlă internațională.

Se afirmă, că antanta are de gând să pună Rusia sub controlă internațională. Această în vederea opririi vimeilor tulburări din această țară nenorocită.

Guvernul jidovesc.

Războiul multe ne-a învățat și multe a schimbant. Așa avem și noi norocul să scăpăm de jidani refranți prin toate colturile cari vor pleca în noua lor țară în Palestina, unde și-au format noul guvern.

Iată lista: Ministru presed.: Brandes externe Dr. Maximilian Nordau, ministru de război, Goldchmied, de interne, Sokolov Chain, de finanțe, Baron Rotschild Albert de justiție, Mandelsthaiin de culte, Oppenheim, de comerțu, Ochovszky.

Prolungirea armistițiului.

Din cercuri londoneze bine informate se în ca sigur, că armistițiul se va prelungi și se poate începe tratativele preliminare de pace.

Cari porturi le capătă Italianii și cari Sârbii.

Praga, 23 Nov.

Italianii capătă totul ce-au dorit: Trieste, Pola și partea cea mai mare din litoralul dalmatin, Sârbii vor capăta Fiume. Mai cer și Pola, dar în schimbul acestuia vor capăta Saloniceul.

F. D'Esperay în Rusia.

Genf 27 Nov.

Cartierul general al trupelor balcanice nu mai e Salonice, ci Constantino-pole. Comandantul acestor trupe F. D'Esperay în fruntea unei oștiri mai bine de 1 mil. a plecat spre Odessa, să pună capăt bolșevicizmului rusesc.

Organizarea noastră națională.

Organizarea gardei naționale în Sânpetru.

În 14 27 Nov. s'a organizat și în comuna Sânpetru garda națională română prin comisia militară emisă de comanda statului maior din Brașov, constatătoare din D-nii: loc-ot. Săbădeanu, sublocot. Stinghe și Ioan Ardelean. Di. locot. Săbădeanu în vorbirea sa frumoasă și mult cuprinzătoare a arătat rostul înființării unei garde naționale. Instuțierea a fost mare. Deocamdată garda are 60 membri, pe cari i-a jurat Di. sublocot. Stinghe. Adunarea s'a terminat cu: *Tădăscă garda națională română, trăiască România Mare!*

În amintirea preotului I. Coman

drag prieten și tovarăș de suferință.

Mi-ai gratulat de ziua onomastică. Dar înainte de a primi postul tău, am primit anulul funebre, care-mi vestește dureroasă știre a morții tale neșteptate. Zăceam și eu atunci și cetind jalnicul necrolog, inima mi s'a strâns de durere ucigătoare. Deodată mi-au năvălit în suflet toate durerile noastre suferite în cei 3 ani și 3 zile de omoritoare temniță!

Te vedeam în 6 Decembrie 1916 la începerea petrecării, zdrebiț sufletește și trupest, apărându-te cu ultima energie contra „crimei“, ce îți se atribuia. Mi-am reamintit aool ziua de 27 Mai e. tr. când am fost puși cei 9 în odăia căl toată zilele, care ne-a stors măduva din oase. Când ai cântat: „Dei, când încă eram mic „Doină cânt și doină tică“

ochii noștri ai tuturor locuau scâldăți la lacrimi. Plăngeam și noi plângem și tu. Cântai ... plângând, iar noi te ascultam suspinând și în plânsul nostru simțiam durerea unui neam, ce-șteaptă de mult o creștă sârbătoare.“ Astăzi durerea neamului s'a prefăcut în bucurie, căci „vital“ de „dorul căruia mi-au răpăsat și moșii și părinții,“ e pe cale de a să înfăptui.

Ți, drag prieten, ți-a fost dat să vezi numai zorile zilei de mare sârbătoare a neamului nostru. Saltă însă și te bucură în lumea veacului împreună cu toți martirii noștri, căci „s'a făcut ziua.“

Primește și din parte-mi o lacrimă dănoasă pe țărâș morândului tău proesepăt.

Dormi în pace!

Herman la 15 Nov. v. 1918.

Dumitru Grecian preot.

Informațiuni.

Rățisciri.

După cum suntem informații D-nii: Dr. E. Meștiana fiscal comitatens și Iuan Lengeu, translator la Magistratul orășănesc, contrar hotărâșrilor Consiliului național român, au depus zilele trecute jura-mâni de fidelitate republicii maghiare.

Urcarea prețului pentru gazul aerian.

Cu considerare la urcarea enormă a salarelor, precum și a scumpirii nebelnicite a prețului cărbunilor, Magistratul orășănesc în conștelegere cu consiliul de administrație al Uzinei de gaz a orășului, a fixat următoarele prețuri pentru gazul aerian

Gaz pentru luminat 1 m. cub. 1 K. 20. fil. „ motor și încălzit 1 „ m. cub. O. „ 0 K. 96 „

Deoarece însă după fixarea acestor prețuri am primit dela mina de cărbuni din Vulcan un circular, prin care se pune în vedere o urcare regresivă a prețului cărbunilor până la 1. Novembre a. e. c. un 1000 de coroșne de vagon, uzina de gaz își rezervă dreptul a urca și ea regresiv până la 1. Decembre prețurile de mai sus. Consumenții de gaz vor primi în zi-

lele proxime niște declarațiuni, pe cari vor trebui să le subscrie, dacă mai doarește să folosească și pe mai departe gaz aerian.

Ucina de gaz a orașului Brașov.

A v i z.

Medicul Comandamentului militar român din loc *Dr. Mircea Mocanu* dă consultațiuni decumdatale 9—10^{1/2} a. m. și pentru populațiunea civilă în Internatul școlărilor meșteșug (Str. Prandului 41) Pentru cei săraci și absolut fără mijloace sunt consultațiunile gratuite.

Lemne pentru ioc.

Magistratul orășeneș pune în vânzare pe baza cărțițele de dare *lemne de foc* în fiecare *Marți și Vineri* dela 8—11 a. m. Fiecare familie poate reflecta la 1000 Kg. bilane de fag.

Aviz publicului din Brașov.

Începând din 30 I. c., în decurs de câteva zile, se vor exploda în gara Brașovului materialele explozibile, cari nu pot fi transportate mai departe. Lumea să nu se alarmeze deci, că d. se va-ază buibuzături în zilele proxime.

Mulțămii

Pentru ajutorarea omenilor săraci și lipsiți din Brașov, cari se reintorc din război a dăruit firma Czeli et Fi 5000 de coroane, cu adusul ca ajutorarea să se facă fără deosebire de naționalitate.

Pentru acest dar plin de nobelitate mulțămeste subscrieți.

Brașov în 30 Nov 1918.

Primariat.

E prea târziu...

de I. C. Pantu

(Momente psihice).

Exam în tren dela Sibiu la Blaj. Inbulzeală mare. Ajungem la Coșoa, o stație din cele mai nepăcătute: date jos din vagonul meu, urcă-te repede într'alunul sau așteaptă într'un restaurant murdar sosirea trenului de pe linia principală... Exam în neastâmpăr, dorream să ajung mai repede la Blaj, — duceam pe un nepot să-l arăt Câmpul Libertății, și să mă bucur de impresia, ce l-o va face bălașului Piatra sfântă de pe malul Târnavei. Așteptarea te obosește, te enervează... ca deosebire așteptarea la gară. Mai totdeauna o mare zăpăceală la Coșoa. Se pare, că stăția asta e anume făcută de streini ca apropierea între Sibiu și Blaj să fie cât se poate de anevoiabilă.

De astădată, spre marea mea mirare, așteptarea dela Coșoa nu a fost așa de plăticoasă, căci o bandă de muzicanți români din Brăteiu ne distrează cu fel de cântece... Lume multă aleargă în toate părțile... deodată o fluerătoare stridentă... muzica încetează, iar eu mă sui repede în trenul, ce venea dela Brașov. Am avut mare noroc. Am dat de un compartiment, unde erau numai doi domni, cari vorbeau împronă. Salut cu o rezervă oarecare și mă așez la locul ce-mi place foarte mult, lângă ferestra. Când călătorește de obicei nu-mi fac de lucru cu nimeni, mă ut pe ferestra, ascult și tac înfandat.

Trenul pleacă.

Din compartimentul de alături auzim vorbă aprinsă... este barbarie, auz

tu acolo, cepii noștri dela trei până la cinci ani să cînte „Kivirigi jó regelt... ovodba menyetek...”. În loc să spună „Inger Ingerului meu, ce mi le-a dat D-zeu”, sau „mele mele codobele” sau „alle vorbe dulei românești...”, zău tu acolo să amuză pe copiii dela sânul mamei, să-l învețe strălucii o limbă, ca să nu să poată înțelegi cu inimă-să dulce... asta într'adevăr este o barbarie...

Am ascultat cu băgare de seamă, până ce de odată închizându-se ușa, nu am mai auzit fără numai așa sunete înabușite și nimica deslușit.

De-odată altă surprindere. Cei doi domni începură să vorbească, să discute, se vedea că este continuarea unei controverse întrerupte.

— Voi Români sunteți începători nați. Nu stați nici măcar de vorbă cu noi. Așa este. Uite chiar și legea lui Apolloni este spre binele vostru. Aveți prilej să învățați ungurește, puteți apoi lua slujbe, vă puteți feriți cum se cade în statul nostru. Voi însă ng'țați poporul într'una și nu vreți să vă cultivați.

— Lasă die... nu mai vorbi la zadar... poporul nostru nu umblă după slujbe... poporul nostru, în cea mai mare parte e alcătuit din țărăniime: plângari și economi de vite. Noi avem lipsă de carte românească. E vreme potrivită cu limba ungurească, nouă ne trebuie să învățăm lucruri de plugarie, să ne știm face socoteala, să cunoaștem câte ceva din științele lumii, științe ce ne pot aduce folos. De ce să ne pierdem timpul hodogrodind mereu la limba voastră.

— Nu înțelegi că este bine să știți limbi străine... și apoi limba statului e dator să o cunoaște fiecare cetățean.

— Ne împiedică domnule, ne împiedică de a învăța lucruri bune și de folos, întrucât minăse bășoșie și se joacă în loc de nu putem face nici un spor în adevăratele științe... De ce nu învățați și voi altă limbă?

— N'ai dreptate, trebuie să învățați ungurește, așa este bine.

— Învățați și voi românește.

— Cum se poate să zici așa ceva.

Să învățăm noi o limbă incultă...

Ascultase în pace, dar dela un timp, nu m'am mai putut răbdă și cerându-mi scuze, intrai și eu în vorbă.

— E bine să învățați românește, fiindcă voi vă faceți funcționari și astfel, ca slujbași, e neapărat de lipsă să cunoașteți limba poporului pe care-l slujiiți. *Ori-ce funcționar este un servitor al poporului*, căci își primește leașa din banii ce-dă poporul. E curios că d-voastră luați lucrul de-adiindărâte, credeți că poporul este pentru funcționar... pe când funcționarul trebuie să știe limba și obiceiul poporului.

— Bine, bine, dar pentru ce să ne pierdem noi vremea cu învățarea limbii voastre... o limbă incultă.

— Dacă-l așa, învățați voi englezește sau franzezește tot în altele ore în câte învățăm noi ungurește.

— N'am putea face nici o ispravă în celelalte studii, în aritmetică și geografie în științele naturale, și așa ungurul.

Asta o zic și eu... că ați rămăneți înspoi... dar una să câștiga-o de bună seamă: *ați vedea ce nedreptate ne faceți nouă*...

— Nem lehet, a răspuns scurt ungurul.

Dacă ar fi făcut așa cum am zis eu ar fi avut de prezent o mare surprindere o mare bucurie. Acum când a intrat armata franceză în Ungaria, s'ar fi mirat Francezii și ar fi zis: „maghiarii sunt un popor cult, vorbesc și franzezește, iar Ro-

mâni, voi de ai ști, decît ungurește.

— Dvoastră ungurii înțepi mult la forma esteroară, la costume de gală, la pajuri, la embleme, la inscripții și la multe alte forme externe ale culturii. Sunteți mândri, că steagul maghiar înălție pe corăbii comerciale. cari merg la America de sud, nu vă gândiți, că această fantasmă costă mult, face greu în bugetul statului, aduce deficit. Voi vă gândiți numai la vanitatea, că steagul vostru trece mândru peste ocean.

— Este și frumos, adosse ungurul.

— Da, dar costă mult și dacă ar fi numai steagul, dar vite teatrale, statele muzeele, și multe ce vi le-aj făcut voi din banii noștri.

— Așa și trebuie.

Ba nu, asta este nedreptate. Înțeleg ca bunii ce-l dau ungurii să se cheltuiască pentru Unguri, asta este potrivit și drept... dar banii ce-l dăm noi, pentru noi să se cheltuiască.

Prea sunteți lacomi pentru pielea voastră. Și apoi aveți pres multa gusturi.

— Așa suntem noi un popor de cavaleri.

— Ce-ai fost, am văzut... ceți fi, vom vedea. Prea vă trebuie steaguri, embleme, pajuri, firme și fel de fel de lucruri sculptoare și avându-le pe toate acestea sunteți de credință pe foarte puțina reală în mână. Nu știți că toate acestea sunt numai „arartine”. Ce a rămas din toate ambierele și pajurile din Croatia?... Va trebui pajuri?... Pajuri vă trebuie!

— Croații sunt trădători.

— Trădători pentru că-i iubese neamul? Asta o ziceți voi, dar ascultați, ce zice el. Dacă merge în Africa și răzi de oameni negri, ursa ei nu răd de pielea albă o-tare? Crede că părerea d-late e mai bună?... Tineți la forme, la steaguri și la pajuri; chiar și pe școlile noastre ați pus pajuri... și ați crezut, că sunteți în tot locul stăpâni. E tocmai așa ca și cum ați scrie cu cretă pe un castel: „acest castel este proprietatea mea, și așa avea linzia, că cine va ceti, va crede”. În cele din urmă însă vine adevăratul proprietar, șterge cu buretele și linzia și s'a dus. Așa și jese îngâmfării, naivii și cei ce voiesc să trăiască din sudorele altora.

— E adevărat, că se discută între Dvoastră idea, că la congresul de pace să vi se dea ceva „colonii”, poate chiar în Africa, poate chiar coloniile Germanilor?

— N'am auzit, dar tot ce se poate, pentru că nașunele cavalerice magiari unitară are...

— Ei bine, dacă s'ar întâmpla așa ceva, ce ați face în coloniile Dvoastră?

— Am introduce cultura magiară...

Cunoșc eu cultura d-voastră, cunoșc eu modul Dvoastră de gândire.

— Cum crezi d-ts... că noi n'am fi în stare...

— Ba da... parcă văd, cum ați face goli cu pajuri ungurești și ați fi mândri de acele pajuri, ați pune apoi steagurile voastre pe toate burtele Africanilor, le-ați pune cocarde maghiare înfipte cu ace în pielea lor, pințeni la călcăiele goale și „focș în mână, apoi tăbăciți cu diverse inscripții: „nem lehet, nem szabad, nincs a bement, nem engedem” și alte de felul acesta, căci firea d-voastră ca domni turanici este totdeauna *negativă*, spuște aceea ce nu se poate...

Germanii au introdus „onșca” în coloniile Dvoastră și ați introduse: *nem lehet și ați da porunca: minden ember legyen ember és magyar!*...

Frîșcat de tine Africane!...

— E adevărat că au intrat Francezii, Sărbii, Cehii și blăstămății de Români în Ungaria?

— Da, și mă mir, că au îndrăsnit.

— Bine, bine, de ce n'ajți fost precauți de ce n'ajți pus tăblițe la graniță și să fi scris pe ele că „națunea” unitară nu permite așa ceva.

— Apoi nu știți că la graniță sunt stâlpi cu colorite naționale și sunt și table, se știe unde e granița și este și scris pe table.

Ai dreptate... e adevărat... dar nu ajți fost practici. Voi ajți scris ungurește: *nem lehet, nem szabad tilos a bémenet...* și astfel nu mă mir, că nici Francezii nici Sărbii, nici Cehii nici Românii nu au înțeles ce este scris pe tăblițe. — Nu era mai nimerit să fi scris în limba lor, ca să se știe, ce dorește „națunea”.

— Acuma văd și eu că era mai nimerit...

— Mi se pare că vați convins că „națunea” este o vorbă goală, scrisă pe hârtie și pe tăblițe în limba maghiară.

— Ce să-i faci... așa a trebuit să fie... în limba noastră.

— *Toată paserea pe limba ei piere, zice o vorbă veche românească.*

(Va urma)

Aviz.

La adunarea generală a crotitorilor de bărbați și de dame s'a adus următoarea hotărâre unanimă:

Cu provocare la vechiul sistem nenorocit de creditare și la timpurile de astăzi de tranziție, când industriașul nu se împărtașește de nici un fel de credit, adunarea generală hotărăște, ca costumele gata, precum ori și ce lucrare se preda din atelier exclusiv numai în contra plății cu bani gata.

S'a hotărât mai departe, ca pentru luarea măsurii acasă, sau pentru probare să se plătească 20 de Coroane.

Secția crotitorilor de bărbați și de dame a Reun'unei mex. din Brașov.

(In loc de orice alt anunț!)

Subscriși cu inima zdrobită de durere aducem la cunoștință trecerea din viață a iubitei și neuitatei noastre copile

VETURIA POP

elevă de Cl. II-a com.

intâmplată *foi* în 28 l. e. la 12 ore din zi, împărtașită fiind cu Sfintele Taine.

Înmormântarea va avea loc *Sâmbătă* în 30 l. e. la 3 ore d. a. în cimiterele din Groaveri.

Dormi în pace suflet nobil!

Dora și Ovidiu
ca frați.

Iuța și Claudia Moldovan
ca mătuși.

Leontina T. Pop
ca mamă.

Vânzare de lemne de construcție.

Lemne de construcție și scândurile, cari formează proprietatea erariului se vor vinde în prima linie lemnașilor și măsarilor, cari au lipsă de material, în a doua linie acelor locuitori, cari au suferit în decursul războaiului pagube la zidiri, cu prețul de 100 K de metru cub. Cumpărătorii să se prezente *Luni d' a la 2 ore* la magazinele „Albina” dela gara Brașovului unde pe baza unei legitimațiuni cei vizavi, fără deosebire de naționalitate, pot lua în primire cu bani gata materialul de construcție, pe care au să-l trans-

poarte d'acolo imediat, căci Consiliul național după vânzare nușii mai la responsabilitatea pentru paza lui. Prețuirea s'a făcut la fața locului per metru cub comisiunea însă nu la răspundere nici pentru cantitate nici pentru calitatea materialului.

Din încredințarea Consiliului național: *Jüttner Kalman* com. tehnic,

Licitațiune publică a curelelor pentru mașini.

În sensul decizului comisiunii executive a consiliilor naționale din comitatul Brașov se vor vinde prin licitațiune publică acelor proprietari

de uzină, carilucă cu mașini (mori, etablismente industriale, fabrici) *curelele* eliberate de erariul militar și anume: 54 bucăți curele nouă de diferite dimensiuni, 12 bucăți curele vechi, 10 bucăți curele țesute (textile), diferite părți constitutive de gumă și curele mai mici.

Curele se pot vedea în fabrica de mașini a lui *Iulius Teutsch* (Strada Gării.)

Licitația se va ținea în 4 Decembrie a. c. la orele 10 a. m. în sala cea trică de ședințe din edificiul comitatului etaj II.

Consiliul național.

Aviz!

Dr. Pildner de Steinburg

Medic specialist pentru boala de ochi, nas, urechi și gât ține consultațiunile în zilele de lucru înainte de amiază dela 9—11 după „ „ 1/2 3—1/2 4.

1—3

Anunț.

Cel mai frumos dar de Crăciun și Anul nou e o fotografie frumoasă. Cel-ce dorește o executare conștientă și a lucrărilor fotografice să se adreseze *Atelierului Fotografic Frații Adler* în Strada Porții Nr. 14. Telefon 659.

Se caută

o bună buclădreașă frumoasă și o servitoare. a se adresa la Dr. Aurel Stoian în Bran — Törösvár.

1—3.

Un francez

dă oare de limbă franceză. Informațiuni se dau dela 2—4 ore p. m.

Eduard Boulanger.
Str. Sf. Ioan Nr. 17.

Mare alegere!!

Mănuși de piele glacie și antiloupe pentru doamne și domni, perechia 15, 22 și 27 de coroane.

Bluze fărănești brodate la *Dumitru Berbecar.*
Strada Vămiei Nr. 17.